

گزارش بازرسی آموزشی

معاونت محترم آموزش دادگستری استان تهران

جناب آقای دکتر زندی

با سلام و آرزوی توفیق

پیرو ابلاغ ۴۰۷/۱۰ - ۹۱/۱/۹ آموزش حین کار موضوع بازدید از شعب دادگاه عمومی (حقوقی) بخش فشافویه موارد زیر قابل توجه بوده است.

۱- خواسته تایید یا تنفیذ فسخ، مالی است؛ چه اینکه بر فرض اثبات دعوی خواهان، موضوع اعاده مالکیت عوضین به وضعیت قبل از عقد واقع خواهد شد. بنابراین خواسته مزبور باید تقویم شود و حسب مورد نسبت به ابطال تمبر وفق دعاوی مالی اقدام شود.

۲- ابلاغ اوراق قضایی یا به شخص مخاطب است (واقعی) یا به شخص غیرمخاطب مطابق تشریفات قانونی (قانونی). تعهد به ابلاغ از سوی موکل به وکیل فاقد محمل قانونی است و ابلاغ محسوب نمی‌شود.

۳- دعوی اعسار از هزینه دادرسی، مستقل از دعوی اصلی است و قبل از قطعیت دادنامه در خصوص اعسار، رسیدگی به دعوی اصلی وجاهت قانونی ندارد.

۴- با دخالت وکیل در دادرسی، کلیه اوراق قضایی باید به وکیل ابلاغ شود و در این وضعیت ابلاغ به موکل فاقد وجاهت قانونی است.

۵- در فرضی که تجدیدنظرخواه فاقد سمت جهت تجدیدنظرخواهی است، صدور قرار رد دادخواست وفق تبصره (۲) ماده (۳۳۹) ق.آ.د.م توسط دادگاه بدوی صحیح نیست. چه اینکه فقدان سمت، نقص دادخواست محسوب نمی‌شود. بلکه نقص دعوی است و در این فرض دادگاه تجدیدنظر باید به جهت ذی‌سمت نبودن تجدیدنظرخواه یا دادخواست‌دهنده، قرار رد تجدیدنظرخواهی صادر نماید و حال آنکه محل اعمال تبصره (۲) ماده (۳۳۹) نقص دادخواست و عدم رفع نقص در موعد مقرر است.

۶- امضای ظهر سفته اصل بر ظهرنویسی است، لیکن اگر در روند دادرسی احراز شود سفته همواره در ید دارنده (طلبکار) بوده است و هیچ‌گاه در ید ظهرنویس (امضاکننده ظهر سفته) نبوده است در این فرض کشف می‌شود برخلاف ظاهر و اصل اولیه، امضاکننده ضامن بوده است. چون ظهرنویسی دلالت بر انتقال دارد و بی‌شک دارنده می‌تواند سفته را به دیگری با ظهرنویسی منتقل نماید و به همین دلیل چون ظهرنویس در یک برهه زمانی دارنده بوده است، سند در ید وی بوده است. برخلاف ضمانت که هیچ‌گاه دارنده نبوده است و به تبع آن سند هیچ‌گاه در ید وی نبوده است.

در مقام تردید بین اینکه در امضای ظهر چک، اصل بر ظهرنویسی است یا ضمانت، اصل بر ظهرنویسی است، مگر اینکه خلاف آن اثبات شود. یک طریق اثبات خلاف این امر چنین است اصل بر این است ظهرنویسی، انتقال است با این وصف شخص ظهرنویس که خود زمانی دارنده چک بوده و با امضای ظهر آن حقوق ناشی از چک را به دیگری منتقل می‌نماید. بنابراین نامبرده خود زمانی دارنده چک بوده و چک در یک مقطع زمانی در ید وی بوده اما در ضمانت ضامن هیچ‌گاه دارنده چک نبوده بلکه دارنده چک شخص دیگری بوده و وی صرفاً آن را ضمانت نموده است بنابراین هیچ‌گاه چک در ید ضامن نبوده با این مقدمه چنانچه در خلال رسیدگی این موضوع کشف شود که چک هیچ‌گاه در ید شخصی که ظهر چک را امضا نموده، نبوده است کاشف به عمل می‌آید که امضاکننده دارنده چک و در نتیجه ظهرنویس بوده است و خلاف اصل اولیه موقعیت حقوقی امضاکننده ظهر چک، ضامن است نه ظهرنویس.

شاه‌حسینی

قاضی عضو گروه آموزش حین کار دادگاه عمومی بخش فشافویه

۹۱/۳/۹